

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ

Збірник матеріалів

**XXVI підсумкової науково-практичної
конференції викладачів**

22 лютого 2024

Київ 2024

УДК 061.3(063)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XXVI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. М.В. Трофименка. Київ: МДУ, 2024. 406 с.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою Маріупольського державного університету (протокол № 11 від 22.04.2024)

Редакційна колегія:

Голова Трофименко М.В., ректор МДУ, кандидат політичних наук, професор;

Члени редколегії Балабаниць А.В., доктор економічних наук, професор;
Безчотнікова С.В., доктор філологічних наук, професор;
Булатова О.В., доктор економічних наук, професор;
Задорожня-Княгницька Л.В., доктор педагогічних наук, професор;
Іванець Т. М., голова Ради молодих вчених МДУ, кандидат політичних наук;
Константинова Ю. В., кандидат історичних наук, доцент;
Омельченко В.Я., доктор економічних наук, професор;
Павленко О.Г., доктор філологічних наук, професор;
Романцов В.М., доктор історичних наук, професор;
Сабадаш Ю. С., доктор культурології, професор;
Тарасенко Д. Л., доктор економічних наук, професор;
Толпежников Р.О., доктор економічних наук, професор.

Збірник містить матеріали XXVI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 22 лютого 2024 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, екології, кібербезпеки, документознавства, культурології, журналістики, філології, літературознавства, методики викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.

© Маріупольський державний університет, 2024

в) в інтегрованому обліку головна увага приділяється виявленню будь-яких відхилень від плану, прийняттю рішень і контролю за своєчасним і повним забезпеченням інформацією управлінських кадрів;

г) інтегрований облік, крім планових облікових і аналітичних завдань, виконує функції в області управління основними засобами, витратами, запасами, випуском, рентабельністю продукції і відображення прийнятих рішень.

Література

1. Плиса В. Й., Плиса З. П. Бухгалтерський облік : підручник. 2-ге вид., випр. і доп. Львів: Видавництво ННВК „АТБ”, 2020. 440 с.

2. Шевченко Л.Я. Сутність інтегрованого обліку та його складові. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2016. № 6 (ч.3). 137 с.

3. Шевченко Л.Я. «Розвиток концепції бухгалтерського обліку на основі інституційних підходів та бенчмаркінгу»: монографія. Серія: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз, відповідальний редактор, д.е.н., проф. Ф.Ф. Бутинець, випуск 1 (25), Вінниця, Рута, 2015. 57 с.

Шендригоренко Марина,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та фінансів
Маріупольський державний університет

Левківська Римма,
2 курс, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, заочна форма навчання,
ОПП «Облік і оподаткування»
Маріупольський державний університет

АУДИТ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ ТА ПРОПОЗИЦІЇ З УДОСКОНАЛЕННЯ ЙОГО ПРОВЕДЕННЯ

Провідні світові фінансові інститути констатують, що до військової агресії росії проти України, однією з проблем низької активності інвестиційного ринку був певний рівень недовіри до фінансової звітності та економічної інформації про діяльність українських підприємств. Такий стан справ не лише не дозволяв приймати інвесторам оперативні рішення про фінансування, але й не давав змогу оцінювати ефективність отриманих пропозицій. Тому

вітчизняні системи обліку, аналізу, аудиту, що пов'язані з інвестиційними вкладеннями, вимагають ретельного дослідження та удосконалення.

Враховуючи вимоги чинних нормативних документів вважаємо, що головним завданням аудиту фінансових інвестицій є перевірка правильності:

- первісної оцінки фінансових інвестицій;
- оцінки фінансових інвестицій на дату балансу;
- організації бухгалтерського обліку фінансових інвестицій в асоційовані та дочірні підприємства;
- організації бухгалтерського обліку фінансових інвестицій для ведення спільної діяльності [1,2,3].

Пропонуємо джерела інформації для перевірки правильності обліку фінансових інвестицій розділити на групи:

1. Наказ про облікову політику підприємства. За наказом про облікову політику організації аудитор може ознайомитися з: порядком визнання доходів від фінансових інвестицій; доходами від звичайних видів діяльності; робочим планом рахунків, що використовується працівниками бухгалтерії; формою бухгалтерського обліку та переліком облікових регістрів, що складаються за звітний період; графіком документообігу первинних документів з руху цінних паперів; переліком осіб, яким надано право підпису бухгалтерських документів.

2. Первинні облікові документи з обліку фінансових інвестицій. Зокрема, повинні ретельно перевірятися документи щодо внесків в статутні капітали інших організацій; документи про величину внесків в сумісну діяльність; платіжні доручення й виписки банку; прибуткові та видаткові касові ордери.

3. Документи, що встановлюють зобов'язання сторін по операціям. Це: засновницькі документи; виписки з Реєстру акціонерів; виписки з протоколів зборів акціонерів, засновників та Ради директорів; договори позики; договори про спільну діяльність.

4. Облікові регістри (Головна книга, журнали та відомості до них).

5. Форми облікової документації з інвентаризації активів підприємства: наказ про створення інвентаризаційної комісії; відомості результатів інвентаризації активів; інвентаризаційні описи цінних паперів. Перевіряючи обґрунтованість визнання активів як фінансові інвестиції, аудитор повинен оцінити одночасне виконання наступних умов: перехід до організації фінансових ризиків, пов'язаних з фінансовими інвестиціями (ризик зміни ціни, ризик неплатоспроможності боржника); здатність приносити організації економічні вигоди (дохід) в майбутньому в формі відсотків, дивідендів.

Наголосимо, що основна мета аудиту фінансових інвестиціях - формування обґрунтованої думки аудитора про достовірність в фінансовій звітності інформації про фінансові інвестиції підприємства. Щоб досягти цієї мети аудитор в процесі перевірки повинен відповісти на наступні питання:

1. Наскільки якісно та своєчасно оформлено всі необхідні документи з оцінки, обліку та інвентаризації фінансових інвестицій.

2. Чи дотримано вимоги податкового законодавства на підприємстві.

3. Наскільки достовірно відображено інформацію про фінансові інвестиції в фінансовій звітності підприємства.

Для того, щоб сформулювати об'єктивну думку про достовірність та законність операцій, здійснених на підприємстві з фінансовими інвестиціями, правильності їх оформлення і віддзеркалення в бухгалтерському обліку і звітності аудитор повинні вирішити низку завдань:

1) Вивчити склад фінансових вкладень за даними первинних документів і облікових регістрів. Під час виконання цього завдання доцільно також з'ясувати склад фінансових інвестицій підприємства. Аудитори знайомляться з організацією обліку і зберігання цінних паперів. На підставі аналізу прибутковості має бути визначена економічна доцільність фінансових інвестицій.

2. Встановити правильність віддзеркалення в обліку операцій з фінансовими інвестиціями. Аудитори перевіряють господарські операції, в результаті яких відбулася зміна розміру та складу фінансових інвестицій підприємства. До таких операцій належать: надання й повернення позик, купівля і продаж цінних паперів, здійснення й отримання внеску до зареєстрованого (пайового) капіталу. Вивчаючи порядок оформлення цих операцій, аудиторам слід здійснити взаємну звірку документів, якими оформлявся рух фінансових інвестицій. Для оцінки правильності визначення вартості цінних паперів, необхідно з'ясувати склад витрат, пов'язаних з їх придбанням.

3. Підтвердити достовірність нарахування, надходження та віддзеркалення в обліку доходів за операціями з фінансовими інвестиціями. Для отримання вичерпної інформації про суми і терміни нарахування доходів по фінансових інвестиціях, аудитор можуть здійснити запит на адресу підприємств і організацій, що виплатили відсотки, дивіденди. Отримані відомості порівнюються з даними, вказаними в регістрах бухгалтерського обліку підприємства, що перевіряється.

4. Оцінити якість інвентаризаційної роботи на підприємстві.

5. Підтвердити правильність документального оформлення внесків до статутних капіталів інших організацій.

Виявлені в процесі перевірки помилки та порушення фіксуються аудитором в робочій документації з визначенням їх кількісного впливу на достовірність статей фінансової звітності підприємства.

Література

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21 груд. 2017 р. № 2258 – VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2258-19> (дата звернення: 19.12.2023)
2. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1> (дата звернення: 19.12.2023)
3. Міжнародні стандарти аудиту. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-audit>(дата звернення: 19.12.2023)